

# Waarom verkeersdata altijd in de tijd bekeken moet worden

Giedo Donkers, Najsha Roemerman · 2 juni 2026

**Een drukke weg op één dinsdag zegt weinig over een structurele ontwikkeling. Verkeer verandert per uur, dag, seizoen en jaar. Wie beleid wil baseren op verkeersdata, moet daarom niet alleen naar de plek kijken, maar ook naar de tijd.**

---

## Een momentopname kan misleiden

Vakanties, feestdagen, wegwerkzaamheden, slecht weer en evenementen hebben direct invloed op verkeersstromen. Ook de start van een nieuw schooljaar of de terugkeer van woon-werkverkeer na de zomer kan een zichtbaar verschil geven.

Als een analyse alleen één week of één maand laat zien, is het lastig om te bepalen of een afwijking structureel is. Een toename kan een echte trend zijn, maar ook simpelweg passen bij het normale seizoenspatroon.

## Vergelijk dezelfde periodes

Daarom is vergelijken essentieel. Een septembermaand kun je beter vergelijken met eerdere septembermaanden dan met juli. Een ochtendspits vraagt om een andere referentie dan een rustige zondagmiddag.

Door dezelfde tijdvakken over meerdere jaren naast elkaar te zetten, wordt zichtbaar of een patroon terugkeert of juist verandert. Dat maakt het ook makkelijker om effecten van maatregelen te onderscheiden van normale fluctuaties.

## Snelheid en vertraging vertellen samen meer

Bij verkeersstromen is niet alleen de absolute snelheid relevant. Een gemiddelde snelheid kan op zichzelf weinig zeggen over de mate waarin verkeer wordt gehinderd. Vertraging laat zien hoe sterk de actuele snelheid afwijkt van wat op dat wegvak onder vrije omstandigheden gebruikelijk is.

Door snelheid, vertraging en verkeersvolume over langere perioden te combineren, ontstaat een veel

rijker beeld van hoe een weg functioneert. Daarmee wordt analyse minder afhankelijk van toevallige pieken of dalen.

### **Tijd is onderdeel van de context**

Verkeersdata worden vaak op een kaart weergegeven. Dat maakt locaties goed vergelijkbaar, maar kan de indruk wekken dat het verkeersbeeld statisch is. In werkelijkheid is tijd een volwaardige dimensie van de analyse.

Wie verkeersveiligheids- en mobiliteitsbeleid wil evalueren, moet daarom steeds twee vragen stellen: waar zien we iets gebeuren, en wanneer zien we het gebeuren? Pas dan wordt duidelijk of een patroon incidenteel, seizoensgebonden of structureel is.